

AGENS, ágänns, n. 3. plur. *Agentier*. Verkande medel. Brukas i filosofi, medicin och kemi.

AGENT, ajänt, m. 5. 1) Person, som besörjer en annans ärenden, emottagit några särskilda uppdrag af en regering, en embetsmyndighet, ett bolag, eller af en enskilt man, som har många och vidlyftiga affärer. *Styrelsens, polisens a-er. Politiska eller diplomatiska a-er. Han är a. för det handelshuset.* — *Syn.* Utskickad, Ombud. — 2) (i elak mening) Hemlig handtlångare i någon dålig sak.

AGERÄ, v. a. o. n. 1. 1) Spela en roll i ett skådespel. *Han a-de Don Juan. Hon a-r ganska bra.* — 2) (fig.) Gifva sig ut för, vilja gälla för. *A. filosof, narr, stor herre, förnäm.* — V. n. 1) Verka. *Elden a-r på alla metaller. Delta läkemedel a-r på lungorna.* — 2) Utföra en rättegång. *A. för, emot någon.* — 3) (i militärspråket) Förehafva en krigsrörelse. — *Aggerande, n. 4.*

AGERING, f. 2. 1) Handlingen, då man agerar. — 2) Verkning.

AGERSILKE, n. 4. sing. (bot.) En ört af Vallmoslägtet. Papaver Argemone.

AGG, n. 3. 1) Stickande smärta, egentl. af tagg, törne o. d. (både fysisk och moralisk, dock mest det sednare). *Känna a. i foten. Samvetets a.* — 2) (fig.) Gammalt och inrotadt hat. *Bära a. till någon. Vara full af a.* — *Syn.* Se *Hat*.

AGGA, v. a. 1. 1) Försaka en stickande smärta. *Jag har fått en törntag i foten, som mycket a-r mig.* — 2) (fig.) Plåga, qvälja (i moraliskt afseende). *Bekymmer a. mitt sinne. Samvetet a-r honom.* — *Aggande, n. 4. o. Aggning, f. 2.*

AGGRAVERA, v. a. 1. Förvärja, försvåra.

AGGREGAT, n. 3. o. 3. Ett helt, uppkommet genom tillfällig sammanhopning af flera jemte hvarandra bestående delars sammangyttring.

AGIO, aschio, n. 4. sing. Mellangift, som erlägges, då man utbyter en sämre myntsort emot en bättre. Uppgåld, Vexlararvode, Vexlarelön.

AGIOTAGE, aschiotäsch, n. 3. sing. Handel eller ocker med agio. Vexelhandel.

AGIOTERA, aschiotera, v. n. 1. 1) Drifva aktie- och penninghandel. — 2) (i elak mening) I vexelhandel taga högre än lagligt eller billigt agio. — *Agioterande, n. 4. o. Agiotering, f. 2.*

AGIOTÖR, aschiotör, m. 3. En som drifver aktie- och penninghandel. Vexelhandlare.

AGN, n. 3. Lockbete, som sättes på krok, vid fiske. *Sätta a. på kroken. Locka med a.*

AGN, m. 2. o. n. 3. (bot.) Benämning på hvart ett af de skal, hvilka tillsammans bilda hylsan, som omsluter blomman på gräs- och sädeslag. Brukas äfv. i samma mening, sedan säden blifvit utröskad. — *Agnar, m. 2. pl.* Skräp af utröskade ax och småhalm.

AGNAT, aggnät, m. 3. Blodsförvandt på svärsidan.

AGNBLOMMIG, a. 2. (bot.) Som har sina blommor omslutna af agn.

AGNBORST, n. 3. (bot.) Borst i ändan på agn.

AGONI, --- i, f. 3. Dödskamp, sjäلتåg.

AGRAFF, -åft, m. 3. Fruntimmersspänne.

AGREABEL, --åbl, a. 2. Angenäm, behaglig.

AGREERA, v. a. 1. Upptaga en person till ledamot i en akademi, i ett lärdt samfund.

AGRIKULTUR, ---ür, f. 3. sing. Åkerbruk.

AGRONOM, agrånåm, m. 3. En som är kunnig i landbruksvetenskapen.

AH! int. 1) Utrop, som betecknar glädje, smärta, sorg, förundran, kärlek, m. m. Nästan detsamma som *Ack*, men har ett finare uttryck. *Ah, hvad det gläder mig att återse dig! Ah, hvad det gör ont! Ah, så ledsamt! Ah, så vackert! Ah, min engel!* — 2) Brukas stundom endast, för att gifva mening en större eftertryck. *Ah, min fru, tro ej det.*

AHA! int. Brukas, för att starkare uttrycka förvåning eller ironi. *A., min herre, är ni hemma der? A., står det så till? A., skolmästarren är framme nu igen!*

AIS, n. sing. (i musik) A, sänkt en half ton.

AJ, m. 2. sing. Ett djurslägte, äfven kalladt Sengångaren ell. Trögdjuret. Bradypus.

AJ! int. 1) Utrop, för att beteckna smärta, rädsla, medlidande, häpenhet. *Aj, hvad det gör ont! Aj, så rädd jag blef! Aj! nu går det på tok för honom.* — *Syn.* Aj aj! Oj oj! Uff! — 2) Brukas skämtvis, för att uttrycka en låtsad smärta, tilljord rädsla eller en ironisk mening. *Aj! du lilla skäl, som pipar mig så der!* — Nyttjas ofta fördubbladt eller tredubbladt, för att gifva mening en mer eftertryck. t. ex.: *Aj, aj, min herre! och det är ni, som så mycket skryter af er ärlighet! Aj, aj, aj, min lilla vän, är det så fatt!*

AJUSTERA, aschysstera, v. a. 1. Bringa i ordning. *A. sig, ordna sina kläder och sitt hår.*

AKACIA, akasia, f. 3. (bot.) Ett träd- och buskslägte i tropikländerna, tillhörigt Årtskidväxternas familj. Acacia.

AKADEMI, ---mi, f. 3. 1) Af staten inrättadt högre undervisningsverk, der lärare, som kallas professorer, hålla offentliga föreläsningar i språk, vitterhet och vetenskaper. Kallas äfv. Högskola, Universitet. — 2) Offentlig lärdomsanstalt af högsta ordningen för någon viss gren af vetenskap eller skön konst, t. ex.: Krigs-Akademi, Målare-Akademi, Musikalisk Akademi, o. s. v. — 3) Samfund af vetenskaps- eller vitterhets- idkare, som icke lemnar omedelbar undervisning, utan är stiftadt endast i och för vetenskapens eller vitterhetens förkofran, t. ex. i Sverige: Svenska Akademien, Vetenskaps-Akademien, Vitterhets- Historie- och Antiquitets-Akademien. [Academi, Academie.]

AKADEMIKUS, m. 2. ell. **AKADEMIKER**, m. 3. 1) Lärare vid ett universitet. — 2) Ledamot af en akademi (i bem. 2). — 3) (fil. hist.) Benämning på Platons lärjungar.

AKADEMISK, a. 2. Som tillhör eller har afseende på en akademi. [Academisk.]

AKADEMIST, ---misst, m. 3. Ledamot af en akademi (i bem. 2 o. 3). [Academist.]

AKJA, se *Ackja*.

AKLEJA, se *Ackleja*.

AKROBAT, akråbåt, m. 3. Lindansare.

AKROMATISK, a. 2. (opt.) Säges om synglas, som visa föremålen i deras naturliga färger, ej med främmande.

AKRÖSTIK, akråstik, n. 3. ell. **AKRÖSTICHON**, akråstikån, pl. — *sticha*. Litet poetiskt stycke, hvari versernas begynnelse- eller ändelsebokstäfver bilda namnet på den person eller sak, hvarom de handla.

AKT, m. 3. sing. oböjligt. 1) Uppmärksamhet, omsorg. Ordet brukas endast i åtskilliga ordasätt, i förening med något verb. *Gifva akt på, fästa uppmärksamhet på; äfv. bevaka, hafva ögo-*